

II

(Vorbereidende besluiten)

COMMISSIE

Voorstel voor een richtlijn van de Raad tot wijziging van de Richtlijnen 77/780/EEG en 89/646/EEG van de Raad op het gebied van kredietinstellingen, Richtlijnen 73/239/EEG en 92/49/EEG van de Raad op het gebied van het schadeverzekeringsbedrijf, Richtlijnen 79/267/EEG en 92/96/EEG van de Raad op het gebied van het levensverzekeringsbedrijf, en Richtlijn 93/22/EEG van de Raad op het gebied van beleggingsondernemingen ten einde het bedrijfseconomisch toezicht te versterken

(93/C 229/07)

COM(93) 363 def. — SYN 468

(Door de Commissie ingediend op 28 juli 1993)

DE RAAD VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, inzonderheid op artikel 57, lid 2, eerste en derde zin,

Gezien het voorstel van de Commissie,

In samenwerking met het Europees Parlement,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Overwegende dat in Eerste Richtlijn 77/780/EEG van de Raad van 12 december 1977 ⁽¹⁾ en Tweede Richtlijn 89/646/EEG van de Raad van 15 december 1989 ⁽²⁾ tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende de toegang tot en de uitoefening van de werkzaamheden van kredietinstellingen, de voorwaarden voor vergunningverlening aan kredietinstellingen zijn bepaald;

Overwegende dat in Eerste Richtlijn 73/239/EEG ⁽³⁾, in het bijzonder zoals gewijzigd bij de Derde Richtlijn 92/49/EEG ⁽⁴⁾, tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende de toegang tot het directe verzekeringsbedrijf, met uitzondering van de levensverzekeringsbranche, en de uitoefening daarvan, de voorwaarden zijn bepaald voor vergunningverlening aan verzekeringsondernemingen op het gebied van het directe verzekeringsbedrijf, met uitzondering van de levensverzekeringsbranche;

Overwegende dat in Eerste Richtlijn 79/267/EEG ⁽⁵⁾, in het bijzonder zoals gewijzigd bij de Derde Richtlijn 92/96/EEG ⁽⁶⁾, tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende de toegang tot het directe levensverzekeringsbedrijf, en de uitoefening daarvan, de voorwaarden zijn bepaald voor vergunningverlening aan verzekeringsondernemingen op het gebied van het directe levensverzekeringsbedrijf;

Overwegende dat in Richtlijn 93/22/EEG van de Raad van 10 mei 1993 betreffende het verrichten van diensten op het gebied van beleggingen in effecten ⁽⁷⁾, de voorwaarden voor vergunningverlening aan beleggingsondernemingen zijn bepaald;

Overwegende dat de noodzaak van verstrikking van de bevoegdheden van de bevoegde autoriteiten wijziging van de bestaande richtlijnen in de betrokken sectoren met zich meebrengt; overwegende dat een bindende Gemeenschapsrichtlijn het enige geschikte instrument is om dit te bewerkstelligen; overwegende dat deze maatregel zich beperkt tot het minimaal noodzakelijke om de gewenste doelstelling te bereiken en diensgevolge daartoe in verhouding staat;

Overwegende dat het Raadgevend Comité voor het bankwezen, dat werd opgericht bij Richtlijn 77/780/EEG, en het Comité voor het verzekeringswezen, dat werd opgericht bij Richtlijn 91/675/EEG ⁽⁸⁾, over deze richtlijn werden geraadpleegd;

Overwegende dat de sluiting van de Bank for Credit and Commerce International (BCCI) en andere gebeurtenissen de noodzaak hebben aangetoond van een versterking van de bevoegdheden van de voor het toezicht op de kredietinstellingen in de Lid-Staten bevoegde autoriteiten; dat het wenselijk is overeenkomstige maatregelen te

⁽¹⁾ PB nr. L 322 van 17. 12. 1977, blz. 30.

⁽²⁾ PB nr. L 386 van 30. 12. 1989, blz. 1.

⁽³⁾ PB nr. L 228 van 16. 8. 1973, blz. 3.

⁽⁴⁾ PB nr. L 228 van 11. 8. 1992, blz. 1.

⁽⁵⁾ PB nr. L 63 van 13. 3. 1979, blz. 1.

⁽⁶⁾ PB nr. L 360 van 9. 12. 1992, blz. 1.

⁽⁷⁾ PB nr. L 141 van 11. 6. 1993, blz. 27.

⁽⁸⁾ PB nr. L 374 van 31. 12. 1991, blz. 32.

treffen voor de gehele sector financiële diensten, met name voor de voor het toezicht op verzekeringsondernemingen en beleggingsondernemingen bevoegde autoriteiten;

Overwegende dat in Richtlijn 77/780/EEG, Richtlijn 89/646/EEG, Richtlijn 73/239/EEG, zoals gewijzigd bij Richtlijn 92/49/EEG, Richtlijn 79/267/EEG, zoals gewijzigd bij Richtlijn 92/96/EEG, en Richtlijn 93/22/EEG („de richtlijnen”) bepaald is aan welke voorwaarden moet zijn voldaan voordat de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staten vergunning voor bedrijfsaankoop kunnen verlenen; dat deze voorwaarden niet het vereiste omvatten dat ingeval een kredietinstelling, verzekeringsonderneming of beleggingsonderneming tot een groep behoort, de groepsstructuur voldoende doorzichtig moet zijn om een doeltreffend toezicht mogelijk te maken;

Overwegende dat derhalve in de richtlijnen moet worden bepaald dat de vergunningaanvragen voldoende gedetailleerde informatie moeten bevatten om de bevoegde autoriteiten in staat te stellen te beoordelen of in de praktijk een doeltreffend toezicht kan worden uitgeoefend;

Overwegende dat krachtens de Richtlijnen 89/646/EEG, 92/49/EEG, 92/96/EEG en 93/22/EEG reeds aan de bevoegde autoriteiten informatie moet worden verstrekt over de identiteit van aandeelhouders of vennoten en over het bedrag van de deelnemingen en dat deze bevoegde autoriteiten vergunning zullen weigeren ingeval een gezond en behoedzaam beheer niet verzekerd is;

Overwegende dat het in het geval van bestaande kredietinstellingen, verzekeringsondernemingen en beleggingsondernemingen duidelijk moet zijn dat elke materiële verandering van de omstandigheden waaronder de bevoegde autoriteiten een vergunning hebben verleend aan deze autoriteiten moet worden medegedeeld zodat zij kunnen nagaan of nog aan de doelstellingen van de vergunning wordt voldaan; dat in de richtlijnen reeds aan de bevoegde autoriteiten de bevoegdheid is verleend een vergunning in te trekken indien niet langer aan de voorwaarden waaronder de vergunning werd verleend wordt voldaan; dat deze maatregelen in het geval een groep waartoe een bestaande kredietinstelling, verzekeringsonderneming of beleggingsonderneming behoort, zodanig is getransformeerd dat haar financiële, juridische of besluitvormingsstructuur of haar administratieve organisatie ondoorzichtig is geworden, zodat niet langer een doeltreffend toezicht op de groep mogelijk is, de toezichtautoriteiten de nodige bevoegdheden zouden verlenen als een uiterste sanctie de verleende vergunning in te trekken;

Overwegende dat een doeltreffend toezicht op een kredietinstelling, verzekeringsonderneming of beleggingsonderneming belemmerd kan worden indien de bevoegde autoriteiten geen goed contact kunnen onderhouden met

het bestuur omdat haar hoofdkantoor in een ander land is gevestigd dan haar statutaire zetel; dat het hoofdkantoor van een kredietinstelling, verzekeringsonderneming of beleggingsonderneming derhalve in hetzelfde land moet zijn gevestigd als de statutaire zetel; dat dit vereiste voor beleggingsondernemingen reeds is vervat in Richtlijn 93/22/EEG;

Overwegende dat in de Richtlijnen 89/646/EEG, 92/49/EEG, 92/96/EEG en 93/22/EEG reeds een beperkt aantal instanties is genoemd waaraan door de bevoegde autoriteiten informatie mag worden verstrekt; dat ten einde de vertrouwelijkheid te behouden het aantal informatieontvangers strikt beperkt moet blijven; dat het echter in het licht van de BCCI-zaak en andere gebeurtenissen wenselijk is gebleken in deze beperkte lijst enkele instanties op te nemen die een essentiële functie vervullen wanneer een kredietinstelling, verzekeringsonderneming of beleggingsonderneming aan een onderzoek moet worden onderworpen ten behoeve van de toezichtdoelstellingen;

Overwegende dat de Richtlijnen 89/646/EEG, 92/49/EEG, 92/96/EEG en 93/22/EEG de uitwisseling mogelijk maken van vertrouwelijke gegevens tussen de bevoegde autoriteiten en de personen die belast zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening van kredietinstellingen, verzekeringsondernemingen en beleggingsondernemingen; dat, aangezien deze accountants toegang hebben tot gegevens die essentieel zijn voor het voldoen aan hun verplichtingen door kredietinstellingen, verzekeringsondernemingen en beleggingsondernemingen, en met het oog op het belang van de bescherming van depositohouders, polishouders en beleggers, de accountants verplicht moeten worden bepaalde relevante informatie door te geven aan de bevoegde autoriteiten; dat deze verplichting slechts moet gelden onder streng omschreven omstandigheden;

Overwegende dat het in het geval van een kredietinstelling, verzekeringsonderneming of beleggingsonderneming die bijkantoren heeft in meer dan een land of die deel uitmaakt van een groep kredietinstellingen, verzekeringsondernemingen of beleggingsondernemingen met vestigingen in meer dan een land wenselijk is dat een enkele accountant belast is met de organisatie en coördinatie van de afzonderlijke controles, telkens waar dit mogelijk is; dat het echter niet wenselijk is dit als een verplichting in deze richtlijn te bepalen;

Overwegende dat het wenselijk is dat de bevoegde autoriteiten het recht hebben de benoeming of herbenoeming van personen die belast zijn met de wettelijke controle van de jaarrekeningen te beletten, bij voorbeeld indien zij niet met de bevoegde autoriteiten hebben samengewerkt of indien zij anderszins op onbevredigende wijze hebben gefunctioneerd uit het oogpunt van deze autoriteiten; dat het gezien de huidige wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften in de Lid-Staten betreffende de verhouding tussen bevoegde autoriteiten, accountants en aandeelhouders niet wenselijk is zulks in deze richtlijn te bepalen,

HEEFT DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Artikel 1

Definitie

- Aan artikel 1 van Richtlijn 77/780/EEG wordt een nieuw vijfde streepje toegevoegd,
- aan artikel 1 van Richtlijn 92/49/EEG wordt een nieuw punt (l) toegevoegd,
- aan artikel 1 van Richtlijn 92/96/EEG wordt een nieuw punt (m) toegevoegd, en
- aan artikel 1 van Richtlijn 93/22/EEG wordt een nieuw punt 15 toegevoegd,

dat luidt als volgt:

„„groep”: een situatie waarin twee of meer ondernemingen direct of indirect zijn verbonden door

- a) „deelneming”, dat is het directe of indirecte bezit van 20 % of meer van de stemrechten of het kapitaal van een onderneming of
- b) „zeggenschap”, dat is de betrekking tussen een moederonderneming en een dochteronderneming, zoals gedefinieerd in artikel 1 van Richtlijn 83/349/EEG⁽¹⁾, of een overeenkomstige relatie tussen een natuurlijke of rechtspersoon en een onderneming.

⁽¹⁾ PB nr. L 193 van 18. 7. 1983, blz. 1.”

Artikel 2

Groepsstructuren

- 1. — Aan artikel 3, lid 2, van Richtlijn 77/780/EEG wordt een vierde streepje toegevoegd en
- aan artikel 3, lid 3, van Richtlijn 93/22/EEG wordt een derde streepje toegevoegd,

dat luidt als volgt:

„— Indien een financiële onderneming deel uitmaakt van een groep moeten de bevoegde autoriteiten zich ervan vergewissen dat de structuur van de groep en in het bijzonder de voorgenomen betrekkingen tussen de financiële onderneming en de andere ondernemingen in de groep zodanig zijn dat op de financiële onderneming doeltreffend toezicht kan worden uitgeoefend.”.

- 2. — Aan artikel 3, lid 4, van Richtlijn 77/780/EEG en
- aan artikel 3, lid 4, van Richtlijn 93/22/EEG

wordt na de eerste zin de volgende zin toegevoegd:

„Indien een financiële onderneming deel uitmaakt van een groep, dient de informatie over de organisatie-

structuur van de groep voldoende bijzonderheden over de structuur van de groep en de voorgenomen betrekkingen tussen de financiële onderneming en de andere ondernemingen van de groep te bevatten om de bevoegde autoriteiten in staat te stellen te beoordelen of doeltreffend toezicht op de financiële onderneming kan worden uitgeoefend.”.

- 3. — Aan artikel 8, lid 1, van Richtlijn 73/239/EEG, zoals gewijzigd bij Richtlijn 92/49/EEG, en

— aan artikel 8, lid 1, van Richtlijn 79/267/EEG, zoals gewijzigd bij Richtlijn 92/96/EEG,

wordt een nieuw lid 1 bis toegevoegd, dat luidt als volgt:

„1 bis. Indien een verzekeringsonderneming deel uitmaakt van een groep, vergewissen de bevoegde autoriteiten zich ervan dat de structuur van de groep en in het bijzonder de voorgenomen betrekkingen tussen de verzekeringsonderneming en andere ondernemingen in de groep zodanig zijn dat doeltreffend toezicht op de verzekeringsonderneming kan worden uitgeoefend. De betrokken verzekeringsonderneming verstrekt informatie over de organisatiestructuur van de groep met voldoende bijzonderheden over de structuur van de groep en de voorgenomen betrekkingen tussen de verzekeringsonderneming en de andere ondernemingen van de groep.”.

- 4. a) — Aan artikel 3 van Richtlijn 77/780/EEG en

— aan artikel 3 van Richtlijn 93/22/EEG

wordt een nieuw lid 8 toegevoegd, dat luidt als volgt:

„8. De Lid-Statens bepalen dat een financiële onderneming de bevoegde autoriteiten ervan in kennis moeten stellen:

- wanneer zij deel gaat uitmaken van een groep;
- wanneer de structuur van de groep waartoe zij behoort verandert;

onder deze omstandigheden is lid 4 van toepassing.”.

- b) — Aan artikel 8 van Richtlijn 73/239/EEG, zoals gewijzigd bij Richtlijn 92/49/EEG, en

— aan artikel 8 van Richtlijn 79/267/EEG, zoals gewijzigd bij Richtlijn 92/96/EEG,

wordt een nieuw lid 5 toegevoegd, dat luidt als volgt:

„5. De Lid-Statens bepalen dat een financiële onderneming de bevoegde autoriteiten ervan in kennis moeten stellen:

- wanneer zij deel gaat uitmaken van een groep;

— wanneer de structuur van de groep waartoe zij behoort verandert;

onder deze omstandigheden is lid 1 bis van toepassing.”.

Artikel 3

Hoofdkantoor en statutaire zetel

— Aan artikel 3, lid 2, van Richtlijn 77/780/EEG en aan artikel 6, onder a), van Richtlijn 73/239/EEG, zoals gewijzigd bij Richtlijn 92/49/EEG en

— aan artikel 6, onder a), van Richtlijn 79/267/EEG, zoals gewijzigd bij Richtlijn 92/96/EEG,

wordt het volgende streepje toegevoegd:

„— het hoofdkantoor van de financiële onderneming moet zijn gevestigd in de Lid-Staat waarin haar statutaire zetel is gevestigd en waarin de vergunning wordt aangevraagd.”.

Artikel 4

Uitwisseling van informatie

1. — Artikel 12, lid 5, van Richtlijn 77/780/EEG, zoals gewijzigd bij artikel 16 van Richtlijn 89/646/EEG,

— artikel 16, lid 5, van Richtlijn 92/49/EEG en

— artikel 15, lid 5, van Richtlijn 92/96/EEG en

— artikel 25, lid 5, onder b), van Richtlijn 93/22/EEG,

worden als volgt gewijzigd:

a) Het tweede streepje wordt als volgt gelezen:

„— de instanties die betrokken zijn bij de liquidatie en het faillissement van de financiële onderneming en andere soortgelijke procedures en de voor het toezicht op deze instanties bevoegde autoriteiten,”.

b) Het derde streepje wordt als volgt gelezen:

„— de met de wettelijke controle van de jaarrekening van de financiële onderneming belaste personen en de autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor de erkenning van deze personen,”.

c) Een nieuw vierde streepje wordt toegevoegd dat als volgt luidt:

„— instanties die belast zijn met de opsporing en het onderzoek van inbreuken op het vennootschapsrecht, met name rechtsregelingen die

betrekking hebben op de rechten en verplichtingen van aandeelhouders en leden van de bestuurs-, leidinggevende en toezichhoudende organen van ondernemingen, alsmede op aanbiedingen tot overneming en de personen die deze instanties benoemen ter uitvoering van specifieke taken.”.

2. — Aan artikel 12, lid 5, van Richtlijn 77/780/EEG, zoals gewijzigd bij artikel 16 van Richtlijn 89/646/EEG, en

— aan artikel 25, lid 5, onder b), van Richtlijn 93/22/EEG

wordt een nieuw vijfde streepje toegevoegd dat als volgt luidt:

„— diensten van centrale banken of andere instanties die verantwoordelijk zijn voor het toezicht op betalingssystemen,”.

3. Aan artikel 12, lid 5, van Richtlijn 77/780/EEG, zoals gewijzigd bij artikel 16 van Richtlijn 89/646/EEG, wordt een nieuw lid 8 toegevoegd dat als volgt luidt:

„8. Dit artikel belet de bevoegde autoriteiten niet de in de leden 1 tot en met 4 bedoelde gegevens mede te delen aan een clearing-instelling of een ander soortgelijk orgaan dat krachtens nationaal recht is erkend voor het verstrekken van clearing- of afwikkelingsdiensten op een van de markten van hun Lid-Staat, indien zij van oordeel zijn dat dit nodig is om de regelmatige werking van deze organen te garanderen in verband met het, zelfs potentiële, in gebreke blijven van een marktdelnemer. De ontvangen gegevens vallen onder het in lid 1 bedoelde beroepsgeheim. De Lid-Staten dragen er evenwel zorg voor dat de uit hoofde van lid 2 ontvangen gegevens in het in dit lid bedoelde geval niet openbaar kunnen worden gemaakt, tenzij met de uitdrukkelijke instemming van de bevoegde autoriteiten die de gegevens hebben verstrekt.”.

Artikel 5

Rol van de met de wettelijke controle van de jaarrekening belaste personen

— Aan artikel 12 van Richtlijn 77/780/EEG, zoals gewijzigd bij artikel 16 van Richtlijn 89/646/EEG, wordt een nieuw lid 9 toegevoegd,

— aan artikel 16 van Richtlijn 92/49/EEG en artikel 15 van Richtlijn 92/96/EEG wordt een nieuw lid 7 toegevoegd, en

— aan artikel 25 van Richtlijn 93/22/EEG wordt een nieuw lid 10 toegevoegd

dat luidt als volgt:

„De Lid-Staten bepalen dat personen die belast zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening van de

financiële onderneming, verplicht zijn aan de voor het bedrijfseconomisch toezicht bevoegde autoriteiten mededeling te doen van feiten waarvan zij bij deze werkzaamheden kennis hebben gekregen en die waarschijnlijk zullen leiden tot een ernstig voorbehoud bij of een weigering van de accountantsverklaring, het bestaan van de financiële onderneming in gevaar kunnen brengen of haar ontwikkeling ernstig kunnen aantasten of de bescherming van de cliënten in gevaar kunnen brengen, of die erop duiden dat de beginselen van een gezonde bedrijfsvoering ernstig zijn geschonden.”.

Artikel 6

Slotbepalingen

De Lid-Staten nemen uiterlijk op 1 juli 1995 de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen aan om aan deze richtlijn te voldoen.

Deze bepalingen treden uiterlijk op 31 december 1995 in werking. De Lid-Staten stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis.

Artikel 7

Waar in deze richtlijn de woorden „financiële onderneming” worden gebruikt worden zij vervangen door:

- „kredietinstelling” daar waar door deze richtlijn de Richtlijnen 77/780/EEG en 89/646/EEG worden gewijzigd;
- „verzekeringsonderneming” daar waar door deze richtlijn de Richtlijnen 73/239/EEG, 92/49/EEG, 79/267/EEG en 92/96/EEG worden gewijzigd;
- „beleggingsonderneming” daar waar door deze richtlijn Richtlijn 93/22/EEG wordt gewijzigd.

Artikel 8

Deze richtlijn is gericht tot de Lid-Staten.